

Informatička pismenost među polaznicima Sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva Medicinskog fakulteta u Zagrebu

---

Osredečki Mihoci, Martina

Master's thesis / Diplomski rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, School of Medicine / Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:105:142074>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-01**

Repository / Repozitorij:

[Dr Med - University of Zagreb School of Medicine
Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
MEDICINSKI FAKULTET
SVEUČILIŠNI DIPLOMSKI STUDIJ SESTRINSTVA

Martina Osredečki Mihoci

**Informatička pismenost među polaznicima
sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva
Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**

DIPLOMSKI RAD

Zagreb, 2018.

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
MEDICINSKI FAKULTET
SVEUČILIŠNI DIPLOMSKI STUDIJ SESTRINSTVA**

Martina Osredečki Mihoci

**Informatička pismenost među polaznicima
sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva
Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**

DIPLOMSKI RAD

Zagreb, 2018.

Ovaj diplomski rad izrađen je na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu pod vodstvom izv.prof.dr.sc.Roberta Likića, dr.med. i predan je na ocjenu u akademskoj godini 2017/2018.

SADRŽAJ

1. SAŽETAK	5
2. SUMMARY	6
3. UVOD	1
3.1. Informacijske i komunikacijske tehnologije u zdravstvu	1
3.2. Medicinska informatika	3
3.3. Informatika u sestrinstvu	4
3.4. Informatička i informacijska pismenost	4
3.5. Zdravstvena pismenost	5
3.6. Sveučilišni diplomski studij sestrinstva	7
4. HIPOTEZA ISTRAŽIVANJA	9
5. CILJEVI ISTRAŽIVANJA	9
5.1. Glavni cilj istraživanja:	9
5.2. Specifični ciljevi istraživanja:	9
6. ISPITANICI I METODE	10
6.1. Dizajn studije	10
6.2. Uzorak	10
6.3. Instrument	10
6.4. Prikupljanje podataka	11
6.5. Etička pitanja	12
6.6. Obrada podataka	12
7. REZULTATI	13
7.1. Deskriptivna statistika	13
7.2. Inferencijalna statistika	24
8. RASPRAVA	25
9. ZAKLJUČAK	27
ZAHVALE	28
LITERATURA	29
ŽIVOTOPIS	31
PRILOZI	32

1. SAŽETAK

INFORMATIČKA PISMENOST MEĐU POLAZNICIMA SVEUČILIŠNOG DIPLOMSKOG STUDIJA SESTRINSTVA MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Martina Osredečki Mihoci

Internet je postao ogroman izvor zdravstvenih i medicinskih informacija. Medicinske sestre, stoga i studenti sestrinstva, moraju biti vješti u pronalaženju, upotrebi i procjeni zdravstvenih i medicinskih informacija pronađenih na internetu. I to u svrhu što kvalitetnijeg stručnog rada – prvenstveno skrb za bolesnika i njegovu obitelj.

Cilj rada: Glavni cilj rada je ispitati stupanj informatičke pismenosti studenata Sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Ostali ciljevi su: 1.) Dobiti uvid u osobne i demografske faktore studenata sestrinstva. 2.) Istražiti osobitosti korištenja interneta kod studenata sestrinstva. 3.) Koliko studenti sestrinstva upotrebljavaju internet za prikupljanje medicinskih tj. zdravstvenih informacija? 4.) Koliko studenti sestrinstva koriste znanstvene/medicinske informacije prikupljene na internetu pri donošenju zdravstvenih odluka u svakodnevnom radu?

Ispitanici i metode: Ovo istraživanje je deskriptivno presječno i provedeno je na prigodno odabranom uzorku od 87 osoba, studenata Sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Svih 87 ispitanika ispunilo je upitnik koji sadrži demografske faktore, podatke o upotrebi interneta te eHeals upitnik o informatičkoj pismenosti. Podaci su obrađeni metodama deskriptivne statistike i prezentirani grafički i tabelarno. Podaci su također analizirani neparametrijskim Wilcoxonovim testom (Wilcoxon Rank Sum test) i oni značajni prikazani su kroz kutijasti dijagram.

Rezultati: Studenti pokazuju visoku razinu informatičke pismenosti. Svjesni su gdje i kako mogu pronaći kvalitetne zdravstvene informacije i kako ih upotrijebiti.

Zaključak: Prikazani rezultati predstavljaju osnovne podatke koji su bazirani na samoprocjeni ispitanika. Zbog toga su potrebna daljnja istraživanja s većim brojem i različitostima ispitanika i mjerenjem realnog znanja o informatičkoj pismenosti.

Ključne riječi: informatička pismenost, sestrinstvo, studenti, Zagreb

2. SUMMARY

COMPUTER LITERACY AMONG STUDENTS OF THE UNIVERSITY GRADUATE NURSING STUDY AT THE UNIVERSITY OF ZAGREB SCHOOL OF MEDICINE

Martina Osredečki Mihoci

The Internet has become a huge source of health and medical information. Nurses, therefore nursing students must be skilled in finding, using, and evaluating health and medical information found on the Internet for the purpose of providing quality professional work - primary care for the patient and his family.

Study Objective: The main aim of the paper is to examine the degree of computer literacy of the students of the University Graduate Study of Nursing at the Faculty of Medicine of the University of Zagreb. Other goals are: 1.) To gain insight into the personal and demographic factors of nursing students. 2.) Explore the peculiarities of Internet use in nursing students. 3.) How many nursing students use the internet to collect medical information? 4.) How many nursing students use scientific/medical information collected on the internet when making healthcare decisions in everyday work?

Respondents and Methods: This a cross-sectional descriptive study was carried out on a selected sample of 87 students at the University Graduate School of Nursing at the Faculty of Medicine in Zagreb. All 87 respondents completed a questionnaire that contains demographic factors, Internet usage data, and the eHeals questionnaire on computer literacy. The data were processed using descriptive statistical methods and presented graphically and with tables. The data were also analyzed by a non-parametric Wilcoxon test (Wilcoxon-Rang Sum test) and the significant ones are presented through a box diagram.

Results: Students show a high level of information and computer literacy. They are aware of where and how they can find quality health information and how to use them.

Conclusion: The results presented are basic data based on respondents self-assessment. For this reason, further research is required with a greater number and diversity of respondents and measurement of real knowledge of computer literacy.

Keywords: computer literacy, nursing, students, Zagreb

3. UVOD

3.1. Informacijske i komunikacijske tehnologije u zdravstvu

U današnje vrijeme teško je raspravljati o komunikaciji u bilo kojem sektoru bez uporabe informacijsko-komunikacijskih tehnoloških pojmova. Informacijske tehnologije eksponencijalnim razvojem postale su neizbježne pa i oni koji su pružali najtradicionalniji otpor uvođenju modernih tehnologija ne mogu bez njih naprimjer podići novac iz banke, kartu za gradski prijevoz, ne mogu ćuti svoje najmilije, izraziti sućut ili čestitati u zgodnoj prilici. (Stevanović, Pristaš 2011.) Brz razvoj informacijske i komunikacijske tehnologije zahvatio je cijeli svijet. Nedavni napredak u istraživanju u medicini, sestrinstvu i medicinskoj informatici te primjeni novih tehnologija i spoznaja predstavljaju zahtjevan izazov medicinskim sestrama. Upotreba računalne tehnologije poboljšava kompetencije medicinskih sestara i njihovu sposobnost odlučivanja sve s ciljem povećanja kvalitete zdravstvene njege.

Integralni zdravstveni informacijski sustav (IZIS) pruža sveobuhvatni i pouzdani pristup podacima. Dobrim upravljačkim procesima IZIS-a može se postići optimalno korištenje resursa, točno se mogu definirati posao, proces, postupak upravljanja i odlučivanja. U tom slučaju informacijsko komunikacijski sustav omogućava da informacije tj. obrađeni podaci postaju poslovni resurs, jamči veću sigurnost tih podataka te osigurava standardizaciju procesa rada. (Stevanović, Pristaš 2011.) Komunikacija u sklopu integralnog zdravstvenog sustava pogoduje i zdravstvenim djelatnicima i samim korisnicima usluge (građani, osiguranici, bolesnici). Korisnici usluge dobivaju pravo jednakog pristupa za sve, pristup transparentnim listama

čekanja te programu samonaručivanja, sigurnost podataka, kontinuiranu skrb te mogućnost dvosmjerne komunikacije. Zdravstveni djelatnici preko IZIS-a imaju pristup korištenju standardiziranih smjernica, mogućnost povezivanja s drugim dionicima u procesima povezanim s tretmanom korisnika, integrirane i strukturirane podatke o korisniku, sve s ciljem postizanja učinkovitijeg, korisnijeg, ekonomičnijeg i za korisnika manje škodljivog tretmana.

Jedna u mnoštvu definicija telemedicine koje se mogu naći u literaturi je sljedeća: „Telemedicina je sustav koji podupire proces zdravstvene zaštite osiguravajući sredstva i načine za učinkovitiju razmjenu informacija, što omogućuje mnoštvo aktivnosti vezanih za zdravstvenu zaštitu, uključuje korisnika zdravstvene zaštite i zdravstveno osoblje, uključuje edukaciju, administraciju i liječenje.“ (A. M. Bennet). (Stevanović, Pristaš 2011.) Telemedicina omogućuje konzultacije, edukaciju ili dijagnostiku između dviju ili više strana prijenosom podataka preko različitih komunikacijskih tehnika. Najčešće se upotrebljava u timovima hitne medicinske pomoći i primarne zdravstvene zaštite te u kliničkim primjenama, kardiologiji, radiologiji, ortopediji i slično. Neklinička primjena predstavlja različite demonstracije, edukacije i slično.

Internet (engl., od inter- + net[work]: mrežni sustav) je svjetski sustav međusobno povezanih računalnih mreža. Zahvaljujući razvoju informacijske i komunikacijske tehnologije, postao je osnova suvremene elektroničke komunikacije, a postupno dobiva i značenje vodećega komunikacijskoga medija današnjice. Razmjena informacija među računalima različitih sustava i tehnoloških rješenja najvećim je dijelom omogućena normizacijom protoka podataka te zajedničkim sustavom

adresiranja. (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2018.) Internet u zdravstvenom sustavu prije svega olakšava administrativne poslove, odličan je alat za pronalaženje stručnih i znanstvenih informacija, publikacija. Omogućava komunikaciju na gotovo svim razinama sustava te time ostavlja puno više vremena za izravan kontakt s korisnikom usluge.

Osim putem računala, informacijske tehnologije u zdravstvu i komunikacija mogu se obavljati preko mobilne telefonije. Takozvano mobilno zdravstvo možemo sagledati kao sustav koji liječniku ili bilo kojem zdravstvenom stručnjaku omogućava dostupnost mjerenjima, rezultatima, parametrima bolesnikovog stanja preko Bluetooth sučelja. Takav sustav bolesniku osigurava osjećaj sigurnosti, a medicinskom osoblju uvid u stanje bolesnika i evaluaciju.

3.2. Medicinska informatika

Pojam medicinske informatike se u Europi počinje spominjati sedamdesetih godina 20. stoljeća, a u nas istih godina i to prvi puta u skriptama za predmet *Primjena elektroničkih računala u zdravstvenoj zaštiti* na studiju medicine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Medicinska informatika se definira kao znanstvena disciplina koja se bavi teorijom i praksom informacijskih procesa u medicinskom radu, pri čemu se pod informacijskim procesima misli na obuhvaćanje, prijenos, pohranjivanje i pretvorbu podataka tj. na obradu podataka u najširem smislu.

Medicinska informatika je interdisciplinarna medicinska struka koja istodobno služi medicini kao znanosti i zdravstvu kao djelatnosti. (Kern, Petrovečki 2009.)

3.3. Informatika u sestrinstvu

Kako društvo teži prema medicini utemeljenoj na činjenicama, stručnjaci u zdravstvu i edukacijskom sustavu moraju posjedovati ne samo osnovna znanja iz zdravstvene i informatičke pismenosti već napredne kompetencije. Te kompetencije uključuju procjenu kvalitete i pouzdanost izvora zdravstvenih informacija, provođenje naprednih istraživanja u cilju proučavanja specifičnih tema te razumijevanje prednosti i nedostataka različitih medija (Ivanitskaya, O'Boyle, Casey 2006.). Medicinske sestre kontinuiranim radom nastoje pratiti razvoj kliničke medicine i sestrinstva. Povećanje količine zdravstvenih informacija dostupnih na internetu utječe na studije medicine i sestrinstva kao i na dnevnu kliničku praksu zdravstvenih profesionalaca. Internet i internetski izvori, kao što su elektronički oblici časopisa, pomažu studentima medicine i sestrinstva da razviju kliničko i teoretsko znanje te potiču razvoj praktičnih vještina. Iako internet ima puno prednosti i omogućava pristup informacijama s bilo kojeg mjesta i u bilo koje vrijeme, za pretraživanje baza podataka i *online* izvora potrebne su određene vještine informatičke i informacijske pismenosti.

3.4. Informatička i informacijska pismenost

Informatička i informacijska pismenost ključni su pojmovi za budućnost sestrinstva. Sama priroda zdravstvene njege transformira se pod utjecajem zahtjeva za isplativom i visoko kvalitetnom zdravstvenom njegom te brigom za sigurnost bolesnika. Provođenje kvalitetne transformacije ovisi o strateškim promjenama kao što su implementiranje prakse temeljene na činjenicama, istraživanje ishoda zdravstvene njege te interdisciplinarno upravljanje zdravstvenom njegom. (McNeil, Elfrink et.al., 2006)

Informatička pismenost se kratko može definirati kao sposobnost upotrebe računala. Ipak, za informatičku pismenost postoji puno definicija kao što su „sposobnost korištenja računala za postizanje određenih ciljeva“, „sposobnost upotrebe različitih računalnih aplikacija“, „sposobnost razumijevanja ekonomskih, psiholoških i socijalnih učinaka računala na pojedinca i društvo“, „sposobnost korištenja računala za pristup informacijama, komunikaciju i za pomoć pri rješavanju problema“. Sposobnost upotrebe računala važan je preduvjet za medicinske sestre i studente sestinstva, koji mogu imati korist u kliničkoj praksi ako važne podatke prikupljaju pomoću računala. Nekoliko istraživanja u internacionalnoj literaturi analizirali su informatičku pismenost medicinskih sestara, njihove stavove prema upotrebi računala i odrednice tih stavova. Prema nekim autorima kao što su Shoham i Gonen, Brumini i suradnici, Simpson i Kenrick, McNeil i suradnici te Laramée i suradnici stavovi medicinskih sestara prema upotrebi računala generalno su pozitivni. S druge strane, autori Campbell i McDowell tvrde da medicinske sestre u njihovoj studiji imaju vrlo malo ili nikakvo iskustvo s više od pola stavaka u njihovom istraživanju informatičke pismenosti putem Gassert/McDowell upitnika o informatičkoj pismenosti. (Gürdaş Topkaya, Kaya 2014)

3.5.Zdravstvena pismenost

Zdravstvena pismenost podrazumijeva osobne, kognitivne i socijalne vještine koje određuju sposobnost pojedinca da dobije pristup, razumije i koristi (medicinske) informacije za promicanje i održavanje dobrog zdravlja. Tema zdravstvene pismenosti postala je predmetom stručne i znanstvene rasprave 1970-ih godina, kada su započeta i prva ozbiljnija istraživanja na području SAD-a. eZdravlje možemo

definirati kao stručne i poslovne zdravstvene postupke i procese koji su podržani elektroničkim informatičko-komunikacijskim uslugama. eZdravlje obuhvaća informatičke sustave u zdravstvenim ustanovama, uključujući razmjenu elektroničkim zdravstvenim zapisom, distribuciju zdravstvenih informacija, privatnih i javnih, medicinska istraživanja i internetske servise za korisnike sustava zdravstva. (Režić, 2017.) U Hrvatskoj se aktivno radi na informatizaciji zdravstva i promicanje eZdravlja, koje je pokazalo da olakšava pružanje zdravstvene skrbi i upravljanje sustavom zdravstva.

Moderna inačica zdravstvene pismenosti preko interneta, takozvana e-zdravstvena pismenost (*eHealth literacy*), se prema Normanu i Skinneru definira kao sposobnost pronalaženja, razumijevanja i korištenja informacija povezanih sa zdravljem putem interneta, potom primjenjivanje tih informacija u svrhu rješavanja zdravstvenog problema. Ta složena vještina zahtjeva da ljudi znaju koristiti računalo tj. tehnologiju, da kritički razmišljaju o temama iz medija i znanosti te da se snalaze u mnoštvu informacijskih alata i izvora sve u svrhu prikupljanja informacija potrebnih za donošenje odluke. Zdravstvena pismenost predstavlja javnozdravstveni cilj 21. stoljeća i značajan izazov u zdravstvenom sustavu globalno. U današnje vrijeme, više nego ikada, pretraživanje zdravstvenih informacija putem World Wide Web-a i ostalih elektroničkih sredstava igraju ogromnu ulogu u zdravlju korisnika.

E-zdravstvena pismenost sastoji se od šest temeljnih vještina pismenosti: tradicionalna pismenost, zdravstvena pismenost, informacijska pismenost, znanstvena pismenost, medijska pismenost i informatička pismenost. (Norman, Skinner, 2006.)

Korisnost od elektroničko dostupne zdravstvene pismenosti imaju bolesnici, ali i zdravstveni stručnjaci. Medicinske sestre bi trebale posjedovati te vještine kako bi u svom radu pomogle bolesnicima da upotrijebe i iskoriste dobivene informacije, da mogu ispraviti greške u shvaćanju bolesti ili problema. Studenti sestrinstva, kao budući zdravstveni profesionalci, moraju također razviti iste vještine.

3.6.Sveučilišni diplomski studij sestrinstva

Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2011. godine pokrenut je Sveučilišni diplomski studij sestrinstva. U svom nastavnom planu i programu sadrži vrijedne kolegije za osposobljavanje budućih magistara sestrinstva za rad s informacijskim i komunikacijskim tehnologijama.

Predmet „Informatika u sestrinstvu“ osposobljava studente za vješto korištenje suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije, razumijevanje važnosti informacija u dnevnom radu i istraživanju kroz postojeće ili buduće (potrebne) informacijske sustave u zdravstvu i posebno u sestrinstvu, razumijevanje medicinsko-informatičke terminologije i procesa prikupljanja, pripreme podataka i organizacije podataka uz korištenje suvremenih tehnologija. (Sveučilišni diplomski studij sestrinstva-izvedbeni planovi)

Predmet „Primjena istraživanja u sestrinstvu“ za osnovni cilj nastave navodi osposobiti studenta za evaluaciju svog i tuđeg rada primjenom stručno i znanstveno utemeljenih statističko-analitičkih postupaka. Kolegij „Istraživanja i istraživačke metode“ provode nastavu s ciljem osposobljavanja medicinske sestre u sudjelovanju u kliničkim istraživanjima.

Pored ovih obaveznih kolegija, koji čine temelj za razvoj kompetencija medicinskih sestara u smjeru informacijskih i komunikacijskih tehnologija, postoji i nekoliko izbornih predmeta kao što su naprimjer „Objavlivanje članaka u indeksiranim časopisima“ gdje se kroz praktičnu nastavu osposobljava polaznike za pretraživanje stručne literature i pripremu rada za objavu te „Metodologija istraživanja i vrednovanje zdravstvenih intervencija“ koji polaznicima osigurava specifične kompetencije u epidemiološkim istraživanjima te kritičku analizu i interpretaciju epidemioloških radova.

S obzirom na gore navedeno ispunjena je potreba za obrazovanjem polaznika ovog studija o suvremenim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama i mogućnostima njihove primjene u sestrinstvu. (Kern, 2014.)

4. HIPOTEZA ISTRAŽIVANJA

Studenti Sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu posjeduju dovoljne informatičke vještine za korištenje medicinskih informacija pronađenih na internetu.

5. CILJEVI ISTRAŽIVANJA

5.1. Glavni cilj istraživanja:

Ispitati stupanj informatičke pismenosti studenata Sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

5.2. Specifični ciljevi istraživanja:

Dobiti uvid u osobne i demografske faktore studenata sestrinstva.

Istražiti osobitosti korištenja interneta kod studenata sestrinstva.

Koliko studenti sestrinstva upotrebljavaju internet za prikupljanje medicinskih tj. zdravstvenih informacija?

Koliko studenti sestrinstva koriste znanstvene/medicinske informacije prikupljene na internetu pri donošenju zdravstvenih odluka u svakodnevnom radu?

6. ISPITANICI I METODE

6.1. Dizajn studije

Ovo istraživanje je presječno, deskriptivnog dizajna.

6.2. Uzorak

Ovo je istraživanje provedeno na prigodno odabranom uzorku na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Sveučilište u Zagrebu najstarije je, najveće i u akademskom i istraživačkom smislu vodeće sveučilište u Republici Hrvatskoj. Za ovo istraživanje odabran je prigodan uzorak studenata diplomskog studija sestrinstva. Kriteriji za uključivanje u istraživanje bili su: biti student sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, biti bilo kojeg akademskog stupnja prethodno navedenog studija (prva ili druga godina studija) te pristati na sudjelovanje u istraživanju. Ukupan broj studenata Sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u trenutku istraživanja bilo je 107 (56 s prve godine studija, 51 s druge godine studija), a njih ukupno 87 (40 s prve godine studija, 47 s druge godine studija) je sudjelovalo u istraživanju. Svi ispitanici su stariji od 22 godine. Prosjek ocjena ispitanika na studiju je $4,38 \pm 0,49$.

6.3. Instrument

Podaci u ovom istraživanju prikupljeni su putem upitnika koji su ispitanici samostalno ispunili. Svaki upitnik sastoji se od tri djela: osobni i demografski faktori (Prilog 1), podaci povezani s lokacijom i svrhom upotrebe interneta (Prilog 2) te upitnik o

eZdravstvenoj pismenosti (eHealth literacy scale) (Prilog 3). Demografski podaci uključuju: dob, spol, vrstu sveučilišta, vrstu studentskog programa, akademsku razinu trenutnog studija, prosjek ocjena, procjenu vještina uporabe interneta, učestalost uporabe interneta te procjenu korisnosti i važnosti interneta. Drugi dio upitnika ispituje najčešće lokacije i svrhu za upotrebu interneta. Za potrebe ispitivanja informatičke pismenosti korišten je upitnik o eZdravstvenoj pismenosti (Norman, Skinner, 2006.) koji uključuje osam stavaka kojima je cilj pristupiti ispitanikovom znanju, prisutnim vještinama u pronalaženju, procjeni i primjeni elektronički prikupljenih zdravstvenih informacija. Ispitanici su svoje odgovore unosili preko Likertove skale od pet stupnjeva, od prvog stupnja koji označava da se uopće ne slaže s ponuđenom izjavom, do petog stupnja koji tvrdi da se potpuno slaže s ponuđenom izjavom.

6.4.Prikupljanje podataka

Studenti su ispunili upitnik tijekom lipnja 2018. godine u predavaonicama Medicinskog fakulteta u Zagrebu, na adresi Šalata 3, Zagreb. Upitnici su studentima bili podjeljeni uz kratko objašnjenje ciljeva i svrhe istraživanja. Studenti su mogli odabrati hoće li sudjelovati u istraživanju ili to ne žele. Svi studenti koji su ispunili upitnik time su potvrdili da pristaju na istraživanje. Pitanja u upitniku su postavljena vrlo jednostavno i ispunjavanje upitnika trajalo je oko deset minuta. Svi nepravilno ili nepotpuno ispunjeni upitnici isključeni su iz ispitivanja.

6.5.Etička pitanja

Sudjelovanje u ovom istraživanju bilo je dobrovoljno. Podaci su prikupljeni nakon dobivene suglasnosti Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta u Zagrebu. (Prilog 4) Pristupnici koji su sudjelovali u istraživanju nisu primili nikakav oblik nagrade te oni koji nisu sudjelovali nisu na bilo koji način kažnjeni. Svi ispunjeni upitnici dostupni su samo istraživačima i drže se u tajnosti.

6.6.Obrada podataka

Podaci su obrađeni metodama deskriptivne statistike i prezentirani grafički i tabelarno. Podaci su također analizirani neparametrijskim Wilcoxonovim testom (Wilcoxon Rank Sum test) i oni značajni prikazani su kroz kutijasti dijagram ili box-plot (box and whisker plot).

7. REZULTATI

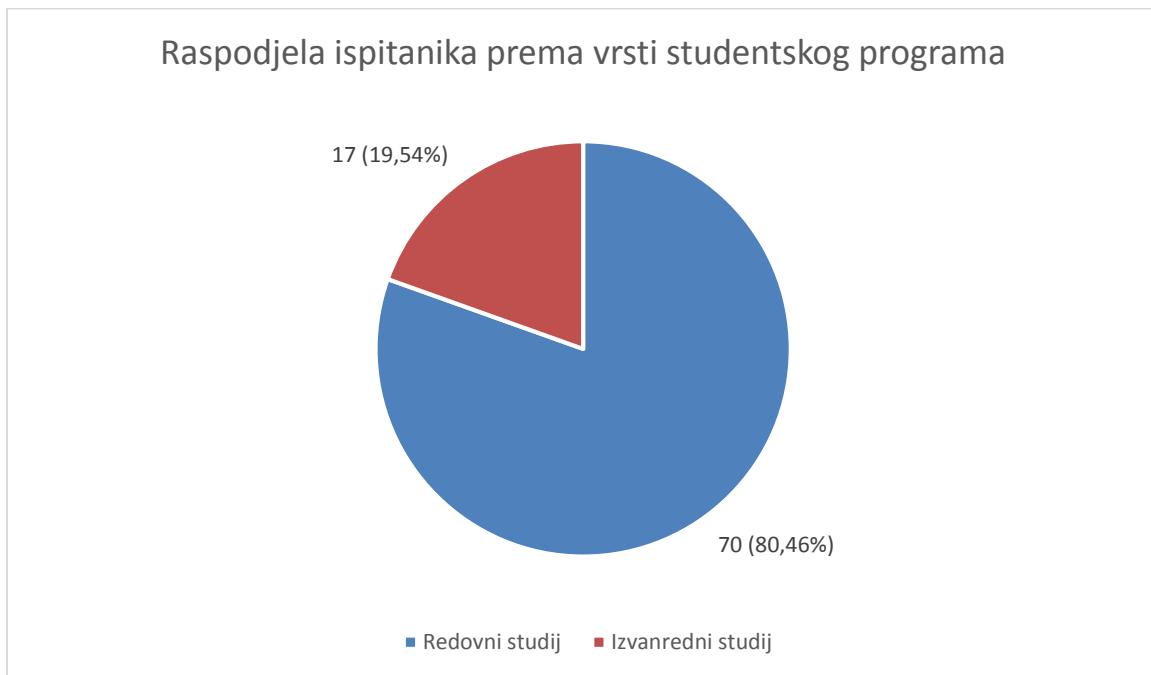
7.1.Deskriptivna statistika

Rezultati su prikazani grafički pomoću tortnih grafikona i grafikona frekvencija te tablično.

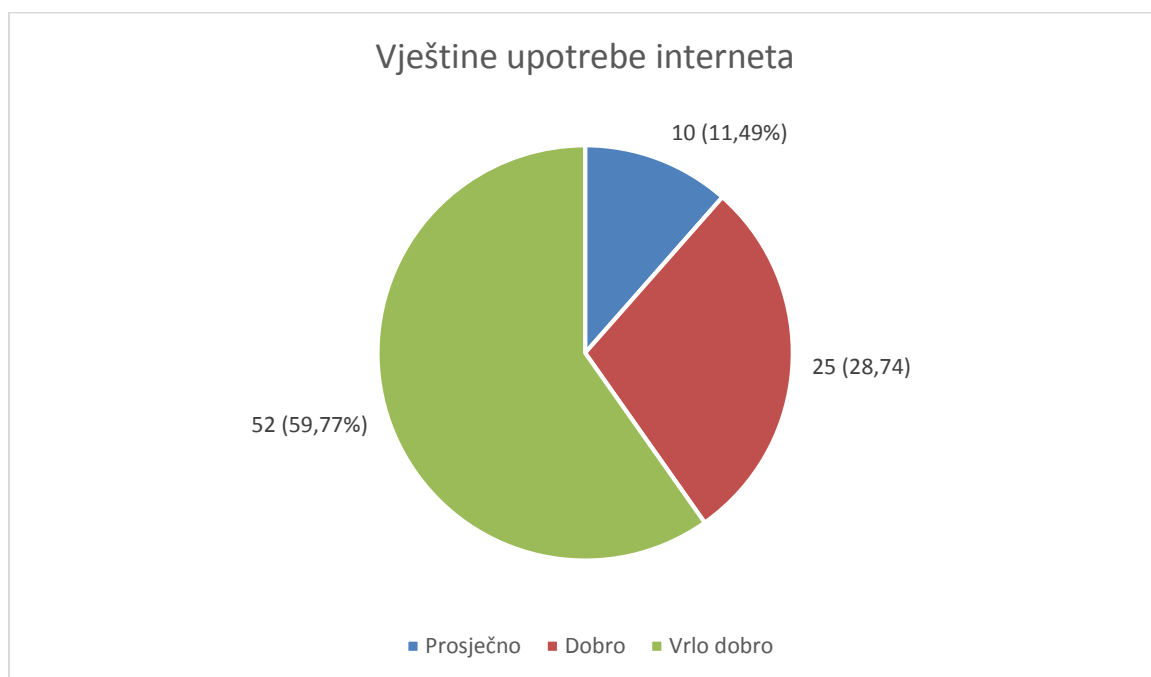
Grafikon 1: Raspodjela ispitanika po spolu

Prema Grafikonu 1, uzorak ispitanika je sačinjen od 76 osoba ženskog spola 9 osoba muškog spola.

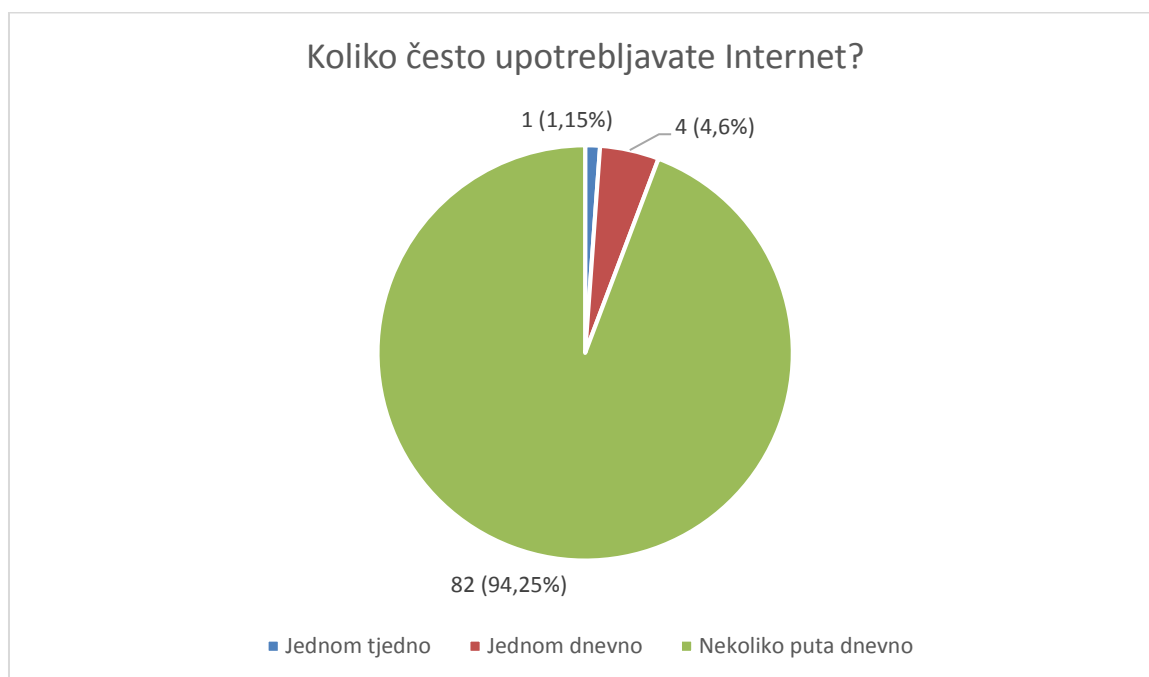
Grafikon 2: Raspodjela ispitanika prema vrsti studentskog programa

Grafikon 2 prikazuje da od 87 ispitanika, 70 pohađaju redovan studij dok njih 17 pohađa izvanredni program studija.

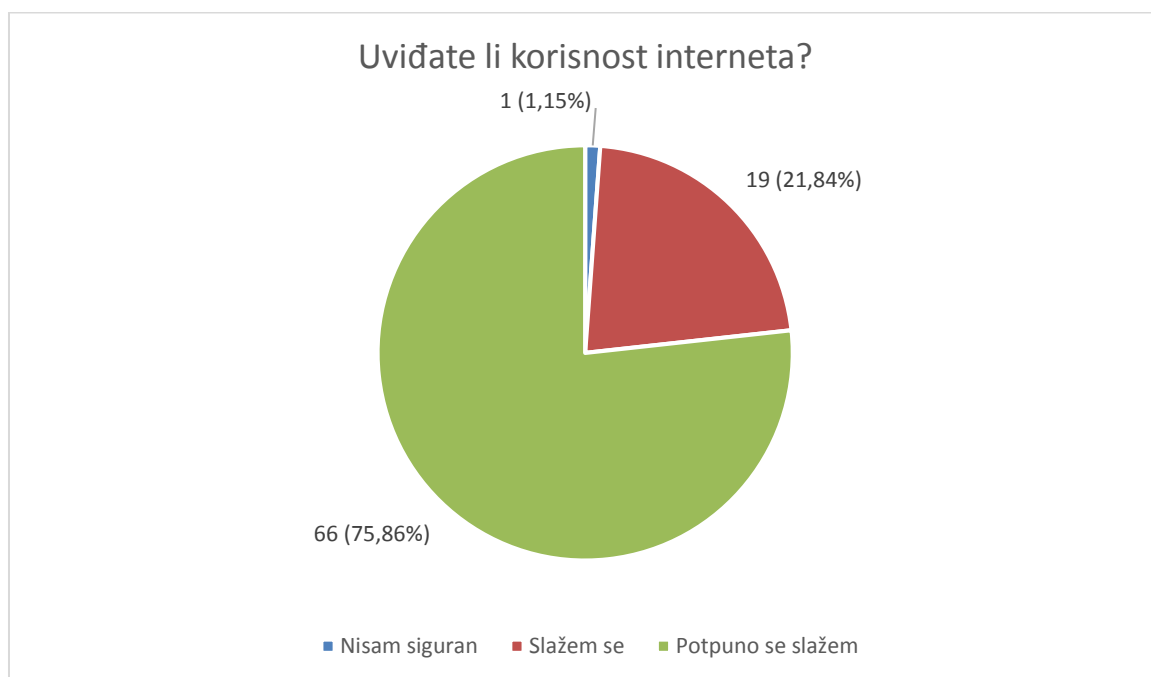
Grafikon 3: Vještine upotrebe interneta

Ispitanici su procjenjivali svoju vještinu korištenja interneta na skali od pet razina. Ponuđene razine su bile: *Vrlo loše*, *Loše*, *Prosječno*, *Dobro* i *Vrlo dobro*. Niti jedan od ispitanika nije procijenio svoje vještine kao *Vrlo loše* ili *Loše*. 10 ispitanika svoje vještine procjenjuje kao *Prosječne*, njih 25 kao *Dobro* i 52 ispitanika kao *Vrlo dobro*.

Grafikon 4: Koliko često upotrebljavate Internet?

Ispitanici su procjenjivali koliko često koriste internet na skali od pet razina. Ponuđene razine su bile: *Nikada*, *Nekoliko puta mjesečno*, *Jednom tjedno*, *Jednom dnevno* i *Nekoliko puta dnevno*. Niti jedan od ispitanika nije procjenio da internet koristi manje od jednom tjedno. Jedan ispitanik je procijenio svoje korištenje interneta *Jednom tjedno*, 4 ispitanika su procijenili svoje korištenje interneta *Jednom dnevno*, a najveći broj, čak 82 ispitanika Internet koristiti *Nekoliko puta dnevno*.

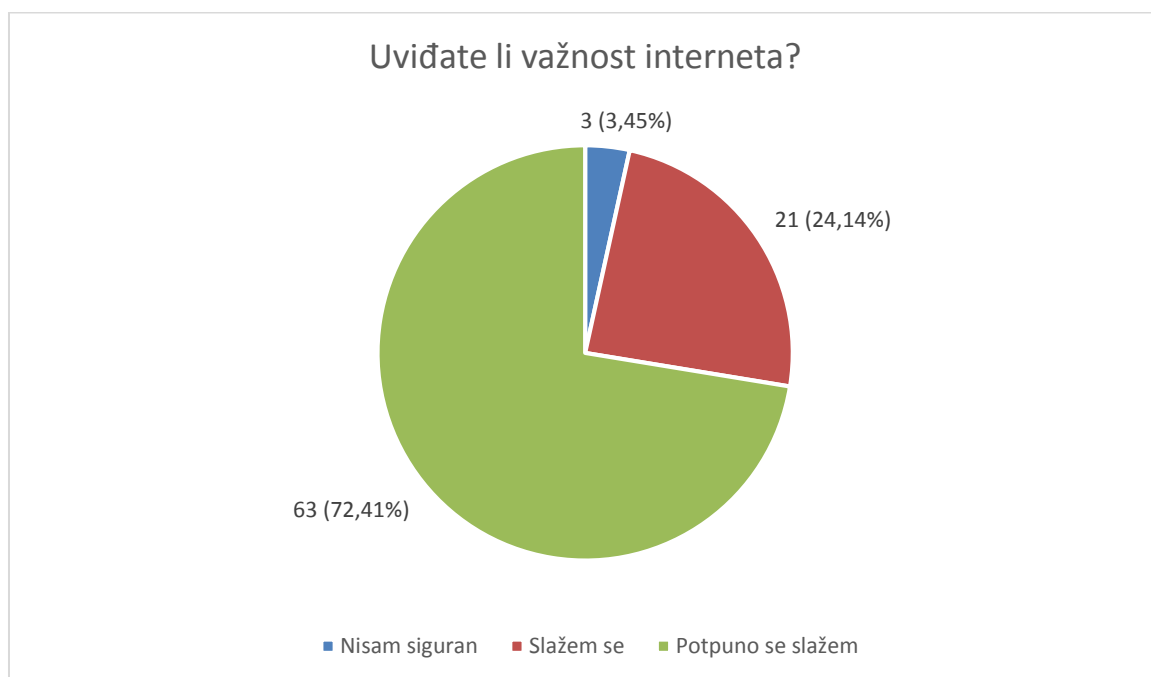

Grafikon 5: Uviđate li korisnost interneta?

Grafikon 5 prikazuje koliko ispitanici uviđaju korisnost interneta kroz pet razina.

Ponuđene razine su bile: *Uopće se ne slažem*, *Ne slažem se*, *Nisam siguran*, *Slažem se* i *Potpuno se slažem*. Ni jedan od ispitanika nije odabrao tvrdnje: *Uopće se ne slažem* i *Ne slažem se*. 1 ispitanik odgovorio je da *Nije siguran*, njih 19 sa *Slažem se* te njih 66 sa *Potpuno se slažem*.

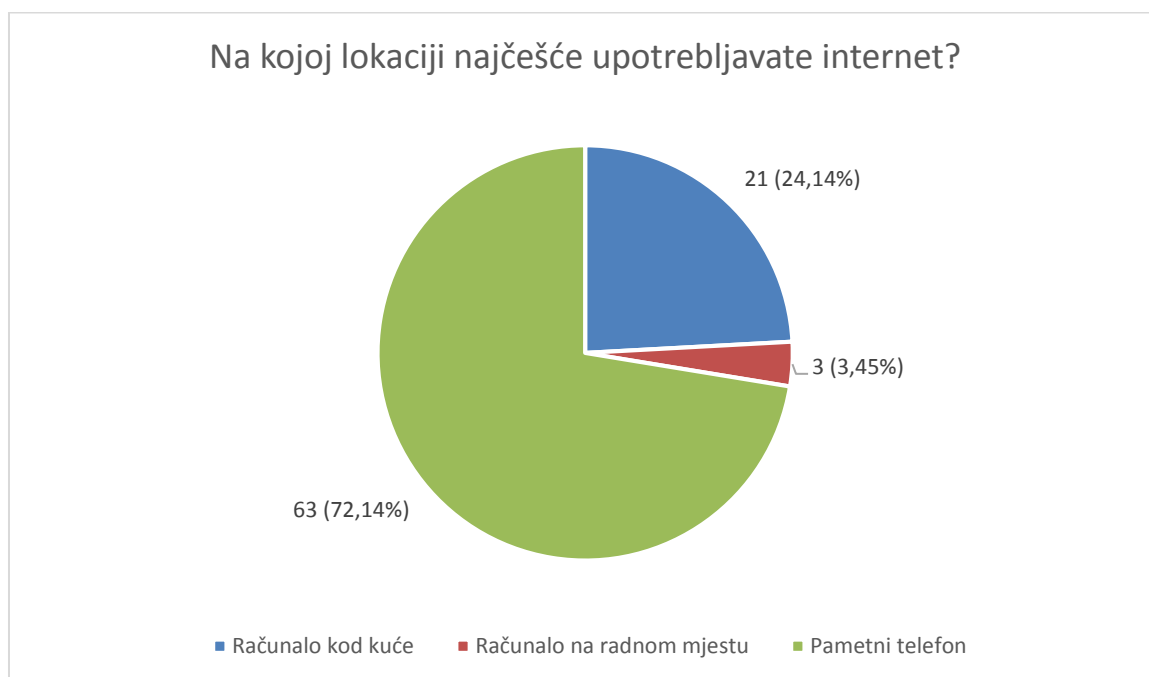

Grafikon 6: Uviđate li važnost interneta?

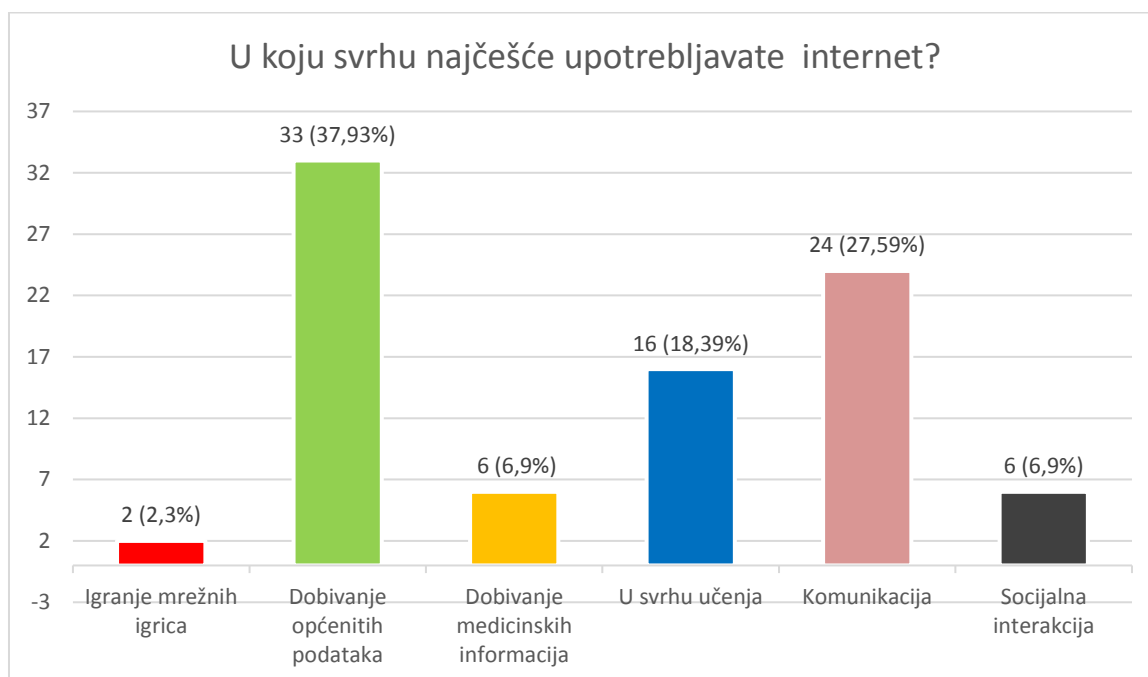
Grafikon 6 prikazuje koliko ispitanici uviđaju važnost interneta kroz pet razina.

Ponuđene razine su bile: *Uopće se ne slažem*, *Ne slažem se*, *Nisam siguran*, *Slažem se* i *Potpuno se slažem*. Ni jedan od ispitanika nije odabrao tvrdnje: *Uopće se ne slažem* i *Ne slažem se*. 3 ispitanika odgovorilo je sa *Nisam siguran*, njih 21 sa *Slažem se* te njih 63 s *Potpuno se slažem*.

Grafikon 7: Na kojoj lokaciji najčešće upotrebljavate internet?

Ispitanici su odabirali lokaciju na kojoj najčešće upotrebljavaju internet. Nitko od ispitanika kao najčešću lokaciju nije naveo *Knjižnica na fakultetu, Kompjuterska učionica u školi* te *Internet cafe*. 3 ispitanika navelo je da internet najčešće upotrebljavaju na *Računalu na radnom mjestu*, njih 21 navelo je da je to *Računalo kod kuće*, a 63 ispitanika navelo je odgovor *Pametni telefon*.

Grafikon 8: U koju svrhu najčešće upotrebljavate internet?

Grafikon 8 predstavlja u koju svrhu ispitanici najčešće upotrebljavaju internet. 33 ispitanika odgovorilo je da im internet najčešće služi za *Dobivanje općenitih podataka*. 24 ispitanika najčešće upotrebljava internet za *Komunikaciju*, njih 6 za *Socijalnu interakciju*. Zanimljivo je da je svega 16 ispitanika navelo da prvenstveno internet koristi za *U svrhu učenja*, a samo njih 6 za *Dobivanje medicinskih informacija*. Samo 2 studenta navodi da im internet najviše služi za *Igranje mrežnih igrica*.

Tablica 1: Deskriptivni podaci eHeals upitnika (n = 87)

Pitanje	$\bar{x}$	s	Min	Q1	$\tilde{x}$	Q3	Max
Znam koji su izvori zdravstvenih informacija dostupni na internetu	4,24	0,59	3	4	4	5	5
Znam gdje na internetu mogu pronaći korisne zdravstvene informacije	4,25	0,53	3	4	4	5	5
Znam kako na internetu mogu pronaći korisne zdravstvene informacije	4,24	0,57	3	4	4	5	5
Znam kako mogu upotrijebiti internet za pronalaženje odgovora na moja zdravstvena pitanja	4,13	0,66	2	4	4	5	5
Znam kako mi zdravstvene informacije pronađene na internetu mogu pomoći	4,18	0,65	3	4	4	5	5
Posjedujem vještine koje su potrebne za procjenu zdravstvenih izvora koje nađem na internetu	4,10	0,66	2	4	4	5	5
Mogu razlikovati kvalitetne od nekvalitetnih zdravstvenih izvora na internetu	4,14	0,71	2	4	4	5	5
Osjećam se dobro koristeći informacije s interneta pri donošenju zdravstvenih odluka	3,75	0,81	1	3	4	4	5

Legenda: $\bar{x}$ - srednja vrijednost; s – standardna devijacija; Q1 – donji kvartil; $\tilde{x}$ - medijan; Q3 – gornji kvartil

U **Tablici 1** prikazani su deskriptivni parametri: srednja vrijednost, standardna devijacija, donji i gornji kvartil te medijan.

Svih 87 ispitanika je odgovorila na sva pitanja eHeals upitnika. Na pitanje „*Znam koji su izvori zdravstvenih informacija dostupni na internetu*“ prosječna ocjena je bila 4,24 ($\pm 0,59$). Na drugo pitanje „*Znam gdje na internetu mogu pronaći korisne zdravstvene informacije*“ prosječna ocjena je bila 4,25 ($\pm 0,53$). Za pitanje „*Znam kako na internetu mogu pronaći korisne zdravstvene informacije*“ prosječna ocjena je bila 4,24 ($\pm 0,57$). „*Znam kako mogu upotrijebiti internet za pronalaženje odgovora na moja zdravstvena pitanja*“ na koje je prosječna ocjena je bila 4,13 ($\pm 0,66$). Na pitanje „*Znam kako mi zdravstvene informacije pronađene na internetu mogu pomoći*“ prosječna ocjena je bila 4,18 ($\pm 0,65$). Na šesto pitanje „*Posjedujem vještine koje su potrebne za procjenu zdravstvenih izvora koje nađem na internetu*“ prosječna ocjena je bila 4,10 ($\pm 0,66$). Za tvrdnju „*Mogu razlikovati kvalitetne od nekvalitetnih zdravstvenih izvora na internetu*“ prosječna ocjena je bila 4,14 ($\pm 0,71$). Na zadnje pitanje „*Osjećam se dobro koristeći informacije s interneta pri donošenju zdravstvenih odluka*“ prosječna ocjena je bila 3,75 ($\pm 0,81$).

Radi lakšeg pregleda, rezultati eHeals upitnika su također prikazani pomoću frekvencija i postotaka u **Tablici 2**. U navedenoj tablici možemo vidjeti kako su na prvih 5 pitanja ispitanici odgovarali samo na odgovore *Nisam sigurna/an*, *Slažem se*, i *Potpuno se slažem*. Na pitanje 6 i 7, ispitanici su također (po jedan ispitanik) odgovorili na pitanje odgovorom: *Ne slažem se*, dok je također samo jedan ispitanik na pitanje 8, odgovorio: *Uopće se ne slažem*.

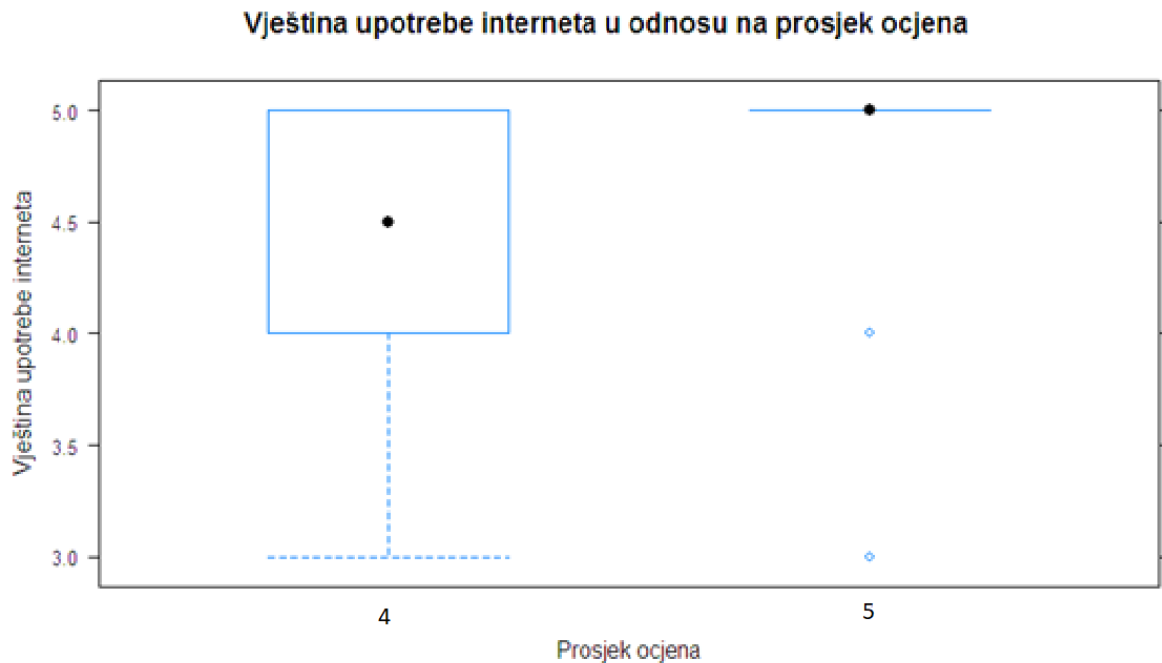
Tablica 2: Distribucija odgovora na upitnik eHeals (n = 87)

Pitanje	1	2	3	4	5
Znam koji su izvori zdravstvenih informacija dostupni na internetu	0	0	7 (8,05%)	52 (59,77%)	28 (32,18%)
Znam gdje na internetu mogu pronaći korisne zdravstvene informacije	0	0	4 (4,6%)	57 (65,52%)	26 (41,38%)
Znam kako na internetu mogu pronaći korisne zdravstvene informacije	0	0	6 (6,9%)	54 (62,07%)	27 (31,03%)
Znam kako mogu upotrijebiti internet za pronalaženje odgovora na moja zdravstvena pitanja	0	1 (1,15%)	11 (12,64%)	51 (58,62%)	24 (27,59%)
Znam kako mi zdravstvene informacije pronađene na internetu mogu pomoći	0	0	12 (13,79%)	47 (54,02%)	28 (32,18%)
Posjedujem vještine koje su potrebne za procjenu zdravstvenih izvora koje nađem na internetu	0	1 (1,15%)	12 (13,79%)	51 (58,62%)	23 (26,44%)
Mogu razlikovati kvalitetne od nekvalitetnih zdravstvenih izvora na internetu	0	1 (1,15%)	14 (16,09%)	44 (50,57%)	28 (32,18%)
Osjećam se dobro koristeći informacije s interneta pri donošenju zdravstvenih odluka	1 (1,15%)	2 (2,3%)	30 (34,48%)	39 (44,83%)	15 (17,24%)

Legenda: 1 - Uopće se ne slažem; 2 - Ne slažem se; 3 - Nisam sigurna/an;
4 - Slažem se; 5 - Potpuno se slažem

7.2. Inferencijalna statistika

Nakon provedenog neprametrijskog Wilcoxonovog testa, jedina značajno različita varijabla je bila *Vještine upotrebe interneta* s obzirom na prosjek ocjena.

Grafikon 9: *Vještine upotrebe interneta* u odnosu na prosjek ocjena prikazani kroz kutijasti dijagram ili box-plot (box and whisker plot)

U kategoriju ocjena „4“ su uvrštene osobe s prosjekom ocjena od 3,5 – 4,5, a u kategoriju ocjene „5“ osobe s prosjekom ocjena iznad > 4,5.

Studenti s prosjekom ocjena izvrstan, procjenjuju svoje vještine upotrebe interneta bolje od studenata kojima je prosjek ocjena vrlo dobar. ($W = 656.5$, p – vrijednost = 0,01898). Zanimljivo, studenti koji imaju prosječnu ocjenu izvrstan odgovorili su vrlo homogeno. Gotovi su svi procijenili svoje *Vještine upotrebe interneta* najvišom ocjenom.

8.RASPRAVA

Ovo presječno istraživanje provedeno je da bi se procijenila informatička pismenost studenata diplomskog Sveučilišnog studija sestrinstva Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te kako bi utvrdili povezanost osobnih i demografskih faktora na isto. Rezultati su pokazali kako su studenti Sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pokazali veliko (samo-procijenjeno) informatičko znanje. U usporedbi sa studentima prediplomskog studija sestrinstva u SAD-u i Južnoj Koreji, studenti u našem istraživanju imali su veću prosječnu, sumiranu ocjenu eHeals upitnika. U našoj studiji, prosječna sumirana ocjena je iznosila 33,03 dok u studiji autora Park i Park (2016.) prosječna, sumirana ocjena studenata sa Sveučilišta u istočnom djelu Južne Koreje i sa Sveučilišta u južnom djelu SAD-a iznosi 31,95. U drugoj studiji (Dashti, 2017.), eHeals upitnik je također korišten za procjenu informatičke pismenosti studenata medicine i sestrinstva. Ispitivanje je provedeno nad 192 studenata sa Sveučilišta u Mashhadu, Iran te je njihova prosječna, kumulativna ocjena bila 25,93, znatno niža nego u našem istraživanju.

Posebno je interesantna usporedba rezultata našeg istraživanja s istraživanjem Tubaishat i Habiballah (2016.), koji su na uzorku od 541 studenta preddiplomskih studija (jedno privatno i jedno javno Sveučilište u Jordanu) uspoređivali rezultate eHeals upitnika s obzirom na socio-demografske varijable poput: tipa Sveučilišta, akademskog nivoa, percepcije važnosti i korisnosti korištenja interneta, dobi, spola i prosjeka ocjena. Kao i studenti Sveučilišta u SAD-u, Južnoj Koreji i Iranu, studenti u navedenoj studiji su postigli znano slabije rezultate nego studenti u našem istraživanju. Prosječna sumirana ocjena studenata iz Jordana bila je 28,14.

Bitno je naglasiti da eHeals upitnik procjenjuje percipiranu informatičku pismenost, a ne mjeri realno znanje. Stoga je moguće da su studenti u Republici Hrvatskoj, jednostavno dovoljno samouvjereni u vlastite informatičke sposobnosti.

Zanimljivo, u istom istraživanju nije bilo značajne razlike u rezultatima eHeals upitnika s obzirom na prosjek ocjena, dok su u našem istraživanju studenti s višim prosjekom ocjena pokazali bolje rezultate samo-procijenjenog znanja, nego studenti s nižim prosjekom ocjena. Takav rezultat ide u prilog pretpostavki kako veća razina samouvjerenosti (koja je sigurno prisutna kod studenata s većim prosjekom ocjena), utječe na viši rezultat eHeals upitnika.

Za buduća istraživanja, zanimljiva bi bila usporedba rezultata eHeals upitnika između studenata diplomske i preddiplomske razine te učenika srednje medicinske škole. Logična pretpostavka jest da će mlađe generacije (srednja medicinska škola) imati bolje percipirano informatičko znanje od njihovih starijih kolega. No, istraživanje od Park i Lee (2015.) je pokazalo kao u usporedbi između studenata preddiplomskog studija i ekvivalenta srednje medicinske škole, veće percipirano znanje su pokazuju upravo stariji studenti tj. studenti preddiplomskog studija s obzirom na njihove mlađe kolege. Iako je takav rezultat kontrainuitivan, zapravo ne bi trebao biti previše iznenađujuć. Pretpostavka jest da su studenti preddiplomskog studija, zbog prirode njihovog obrazovnog procesa, motiviraniji i primorani korištenju interneta za stručne i akademske obaveze, nego studenti ekvivalenta srednje medicinske škole.

9. ZAKLJUČAK

Medicinske sestre današnjice imaju priliku biti suvremeno obrazovane po pitanju informacijsko komunikacijskih tehnologija. To je pokazalo pokretanje Sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva na Medicinskom fakultetu u Zagrebu čiji temelji počinju upravo tim temama. Magistra sestrinstva će nakon završenog gore navedenog studija biti osposobljena za aktivno pretraživanje zdravstvenih informacija koje će zatim upotrebljavati za donošenje zdravstvenih odluka. Procjena informatičke pismenosti studenata Sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva provedeno je pomoću upitnika u kojem studenti sami procjenjuju svoje informatičko znanje. Smisao ovog istraživanja bilo je identificirati i procijeniti informatičku pismenost studenata i te podatke u budućnosti primijeniti za poboljšanje njihovih sposobnosti. Također, vrijedno bi bilo proširiti istraživanje na ostale obrazovne skupine medicinskih sestara (srednja škola, preddiplomski studij, stručni diplomski studij), u studiju uključiti veći broj ispitanika te u sklopu toga izvršiti realnu procjenu informatičke pismenosti. S obzirom na to da je informatičko komunikacijska tehnologija u današnje vrijeme prisutna u svim segmentima zdravstvene zaštite, medicinske sestre i sve vrste zdravstvenih djelatnika moraju se aktivirati u stjecanju novih znanja i praksi iz tog područja. Ohrabruje činjenica da je zainteresiranost za ovaj oblik studija sve veća i da medicinske sestre prepoznaju potrebu za edukacijom i unaprjeđenjem kvalitete svog rada.

ZAHVALE

Zahvaljujem mentoru izv.prof.dr.sc.Robertu Likiću na podršci, pomoći i razumijevanju, uloženom vremenu i trudu pri izradi ovog diplomskog rada te savjetima i stalnoj dostupnosti.

Hvala Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na podijeljenom znanju i odobrenju za provođenje ovog istraživanja.

Najiskrenije zahvale dragoj prijateljici i suradnici Sanji Piškor, dipl.med.techn. na stručnoj pomoći, savjetima te poticanju na edukaciju i školovanje kroz godine zajedničkog rada.

Hvala prijatelju Ivanu Juraku, dipl. physioth. na savjetima, strpljenju i pomoći.

Zahvaljujem svojim suradnicima i poslodavcu na susretljivosti.

Najviše hvala mom suprugu Mladenu, sinu Dominiku, majki Branki, bratu Tomislavu i kumi Agnezi te ostaloj obitelji i prijateljima na nesebičnoj podršci, strpljenju i razumijevanju za vrijeme mog školovanja i izrade ovog diplomskog rada.

Bez Vas ništa od ovoga ne bi bilo moguće!

Od srca Vam Hvala !

LITERATURA

1. Dashti S., Peyman N., Tajfard M., Esmaeeli H. 2017. E-Health literacy of medical and health sciences university students in Mashhad, Iran in 2016: a pilot study. *Electronic Physician*, 9 (3): 3966-3973
2. Gürdaş Topkaya S., Kaya N. 2015. Nurses' computer literacy and attitudes towards the use of computers in health care. *Int J Nurs Pract.*;21 Suppl 2:141-9
3. Ivanitskaya, L., O'Boyle, I., & Casey, A. M. 2006. Health Information Literacy and Competencies of Information Age Students: Results from the Interactive Online Research Readiness Self-Assessment (RRSA). *Journal of Medical Internet Research*, 8(2):1-14
4. Kern J. 2014. Informacijske i komunikacijske tehnologije u sestrinstvu, *Acta Med Croatica*, 68:3-5
5. Kern J., Petrovečki M. 2009. *Medicinska informatika*, Medicinska informatika, Medicinska naklada, Zagreb
6. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Internet, preuzeto 26.07.2018., dostupno na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=27653>
7. McNeil BJ., Elfrink V., Beyea SC., Pierce ST., Bickford CJ. 2006. Computer literacy study: report of qualitative findings., *J Prof Nurs*. Jan-Feb;22(1):52-9.
8. Norman, C.D., Skinner, H.A., 2006. eHEALS: the eHealth literacy scale. *J.Med. Internet Res.*8(4), e27.
9. Park H., Lee E. 2015. Self – reported eHealth literacy among undergraduate nursing students in South Korea: A pilot study, *Nurse Education Today*, 35:408-413

10. Park H., Park H. 2016. eHealth Literacy Skills Among Undergraduate Nursing Students in the U.S. and South Korea, *Nursing Informatics*; 899-900
11. Režić S., *Zdravstvena pismenost*, HKMS, Internet, preuzeto 28.07.2018., dostupno na: <http://edu.hkms.hr/mod/forum/discuss.php?d=12>
12. Stevanović R. Pristaš I. 2011. Nove informacijsko-komunikacijske tehnologije i komunikacija u medicini i zdravstvu, *Medix* br.92, 32-37.
13. Sveučilišni diplomski studij sestrinstva, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Nastavni plan i program, preuzeto 29.07.2018., dostupno na: <http://mef.unizg.hr/studiji/diplomski/diplomski-studij-sestrinstva/nastavni-plan-i-program>
14. Tubaishat A., Habiballah L. 2016. eHealth literacy among undergraduate nursing students, *Nurse Education Today*, 42: 47-52

ŽIVOTOPIS

Martina Osredečki Mihoci, bacc.med.techn. rođena sam 08.05.1984. godine u Zagrebu. Osnovnu školu „Ivan Goran Kovačić“ u Zagrebu završavam 1999. godine te upisujem Školu za medicinske sestre Mlinarska u Zagrebu. Po završetku školovanja 2003. godine zapošljam se u Domu za stare i nemoćne osobe Godan. Iste godine zapošljam se u KB „Dubrava“ na Odjelu Intenzivne Kardiologije – Koronarna jedinica te radim poslove medicinske sestre srednje stručne spreme. 2011. godine nastavljam školovanje na Zdravstvenom Veleučilištu u Zagrebu – preddiplomski stručni studij sestrinstva koji završavam 2014. godine i stječem naziv Stručna prvostupnica (baccalaurea) sestrinstva. Akademske godine 2015/2016 upisala sam Sveučilišni diplomski studij sestrinstva na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 2015. godine do danas radim na funkciji Glavne sestre Odjela Kardiologije 3 KB „Dubrava“.

Tijekom svog radnog staža sudjelovala sam u brojnim tečajevima i stručnim sastancima u sklopu trajnog stručnog usavršavanja. Član sam radne skupine za sestrinsku dokumentaciju KB „Dubrava“ te radne skupine za srčano popuštanje Hrvatske udruge kardioloških medicinskih sestara. Od osnutka istoimene udruge aktivno sudjelujem u kongresima i simpozijima.

Od 2006. godine posjedujem vozačku dozvolu B kategorije vozila.

2015. godine završila sam tečaj engleskog jezika B2a stupnja.

PRILOZI

Prilog 1: Osobni i demografski faktori

DOB/GODINE
a) ≤22
b) 22+
SPOL
a) MUŠKI
b) ŽENSKI
VRSTA SVEUČILIŠTA
a) DRŽAVNO
b) PRIVATNO
VRSTA STUDENTSKOG PROGRAMA
a) REDOVNI STUDIJ
b) IZVANREDNI STUDIJ
AKADEMSKA RAZINA TRENUTNOG STUDIJA
a) PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ SESTRINSTVA
b) DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ SESTRINSTVA
c) DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ SESTRINSTVA
PROSJEK OCJENA
a) DOVOLJAN
b) DOBAR
c) VRLO DOBAR
d) ODLIČAN
VJEŠTINE UPOTREBE INTERNETA
a) VRLO LOŠE
b) LOŠE
c) PROSJEČNO
d) DOBRO
e) VRLO DOBRO
KOLIKO ČESTO UPOTREBLJAVATE INTERNET?
a) NIKADA
b) NEKOLIKO PUTA MJESEČNO
c) JEDNOM TJEDNO
d) JEDNOM DNEVNO
e) NEKOLIKO PUTA DNEVNO
UVIDATE LI KORISNOST INTERNETA?
a) UOPĆE SE NE SLAŽEM
b) NE SLAŽEM SE
c) NISAM SIGURNA/AN
d) SLAŽEM SE
e) POTPUNO SE SLAŽEM
UVIDATE LI VAŽNOST INTERNETA?
a) UOPĆE SE NE SLAŽEM
b) NE SLAŽEM SE
c) NISAM SIGURNA/AN
d) SLAŽEM SE
e) POTPUNO SE SLAŽEM

Prilog 2: Lokacije i svrha upotrebe interneta

NA KOJOJ LOKACIJI NAJČEŠĆE UPOTREBLJAVATE INTERNET?
a) RAČUNALO KOD KUĆE
b) KNJIŽNICA NA FAKULTETU
c) RAČUNALO NA RADNOM MJESTU
d) KOMPJUTERSKA UČIONICA U ŠKOLI
e) INTERNET CAFE
f) PAMETNI TELEFON
U KOJU SVRHU NAJČEŠĆE UPOTREBLJAVATE INTERNET?
a) IGRANJE MREŽNIH IGRICA
b) DOBIVANJE OPĆENITIH PODATAKA
c) DOBIVANJE MEDICINSKIH INFORMACIJA
d) U SVRHU UČENJA
e) KOMUNIKACIJA
f) SOCIJALNA INTERAKCIJA

Prilog 3: Upotreba interneta za prikupljanje medicinskih/zdravstvenih informacija (eHeals)

	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Nisam sigurna/an	Slažem se	Potpuno se slažem
1. Znam koji su izvori zdravstvenih informacija dostupni na internetu					
2. Znam gdje na internetu mogu pronaći korisne zdravstvene informacije					
3. Znam kako na internetu mogu pronaći korisne zdravstvene informacije					
4. Znam kako mogu upotrijebiti internet za pronalaženje odgovora na moja zdravstvena pitanja					
5. Znam kako mi zdravstvene informacije pronađene na internetu mogu pomoći					
6. Posjedujem vještine koje su potrebne za procjenu zdravstvenih izvora koje nađem na internetu					
7. Mogu razlikovati kvalitetne od nekvalitetnih zdravstvenih izvora na internetu					
8. Osjećam se dobro koristeći informacije s interneta pri donošenju zdravstvenih odluka					

Prilog 4: Suglasnost Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta u Zagrebu

Sveučilište u Zagrebu
Medicinski fakultet

1917–2017
100 godina Medicinskog
fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

ETIČKO POVJERENSTVO

Ur. Broj:380-59-10106-18-111/126
Klasa:641-01/18-02/01
Zagreb, 20.06.2018.

Martina Osredečki Mihoci
Prilaz Slave Raškaj 10
10 000 Zagreb

Mišljenje Etičkog povjerenstva

Etičko povjerenstvo MEDICINSKOG FAKULTETA u Zagrebu razmotrilo je načela etičnosti istraživanja prijavljenog u sklopu izrade diplomskog rada **Martine Osredečki Mihoci** pod naslovom:

**„Informatička pismenost među polaznicima sveučilišnog diplomskog studija
sestrinstva Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu“**

i zaključilo da je prikazano istraživanje etički prihvatljivo.

Prof. dr. sc. Zdravka Poljaković
Predsjednica Etičkog povjerenstva

Dostavljeno: 1. Podnositeljici zahtjeva
2. Arhiva Povjerenstva

Salata 3a
t: +385 1 45 66 909
f: +385 1 45 66 724
e: mf@mef.hr
w: www.mef.unizg.hr

OIB: 4500168598
MB: 3270211
Kunski - Žiro račun: HR8423400091110024619
SWIFT/BIC: FBZGHR2X
Devizni - IBAN: HR3223400091310297769

PRIM
NON
NOCE
RE